

Projekt jest współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

---

„Dydaktyka bliska gospodarce. Praktyki dla nauczycieli przedmiotów zawodowych oraz instruktorów praktycznej nauki zawodu”

**RAPORT EWALUACYJNY KOŃCOWY PROJEKTU
„DYDAKTYKA BLISKA GOSPODARCE. PRAKTYKI DLA
NAUCZYCIELI PRZEDMIOTÓW ZAWODOWYCH ORAZ
INSTRUKTORÓW PRAKTYCZNEJ NAUKI ZAWODU.”**

Elżbieta Antończak

ZAMOŚĆ

30 SIERPNIĄ 2014R.

Projekt jest współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

---

„Dydaktyka bliska gospodarce. Praktyki dla nauczycieli przedmiotów zawodowych oraz instruktorów praktycznej nauki zawodu”

SPIS TREŚCI

1. STRESZCZENIE	3
2. WPROWADZENIE	7
3. INFORMACJE O PROJEKCIE	9
4. METODOLOGIA BADANIA.....	11
5. STRUKTURA GRUPY BADAWCZEJ	13
6. OCENA TRAFNOŚCI WSPARCIA W FORMIE PRAKTYK.....	14
7. OCENA SKUTECZNOŚCI PROJEKTU	16
8. OCENA EFEKTYWNOŚCI PROJEKTU	24
9. OCENA TRWAŁOŚCI REZULTATÓW PROJEKTU	26
10. WNIOSKI	27
11. ZAŁĄCZNIKI	29

„Dydaktyka bliska gospodarce. Praktyki dla nauczycieli przedmiotów zawodowych oraz instruktorów praktycznej nauki zawodu”

1. STRESZCZENIE

Niniejszy raport jest raportem końcowym projektu „Dydaktyka bliska gospodarce. Praktyki zawodowe dla nauczycieli przedmiotów zawodowych oraz instruktorów praktycznej nauki zawodu”. Jest wynikiem analiz i badań, których celem jest ocena zrealizowanego projektu oraz celów i rezultatów projektu. Wnioski z badań ewaluacyjnych przeprowadzonych w trakcie trwania i na zakończenie projektu mają się przyczynić do poprawy jakości oraz efektywności podobnych projektów realizowanych w przyszłości przez Wyższą Szkołę Zarządzania i Administracji w Zamościu.

W przeprowadzonym badaniu zastosowano analizę danych wtórnych (desk research) oraz analizę danych pierwotnych. Analiza danych wtórnych obejmowała m.in. dokumenty programowe, wnioski o dofinansowanie, wnioski o płatność, dzienniki praktyk, dokumentację osobową uczestników, raporty z monitoringu oraz produkty wytworzone w ramach projektu. Analiza danych pierwotnych – badania jakościowe przeprowadzone w oparciu o metodę indywidualnych wywiadów oraz badania ilościowe w oparciu o ankiety.

Wyniki uzyskane w efekcie przeprowadzonych badań i analiz oraz odpowiedzi na pytania badawcze pozwalają na stwierdzenie, że zakładane produkty, rezultaty twarde i rezultaty miękkie projektu zostały osiągnięte. Wynika z tego, że zakładany cel projektu w postaci podniesienia kompetencji zawodowych, wiedzy i umiejętności praktycznych nauczycieli przedmiotów zawodowych oraz instruktorów praktycznej nauki zawodu z terenu Lubelszczyzny ze szczególnym uwzględnieniem podregionu chełmsko-zamojskiego został osiągnięty.

W kontekście zastosowanych kryteriów ewaluacyjnych i pytań badawczych ocena projektu i zrealizowanych działań przedstawia się następująco:

Ocena trafności wsparcia w formie praktyk

Potrzebę podnoszenia kwalifikacji zawodowych nauczycieli przedmiotów zawodowych oraz instruktorów praktycznej nauki zawodu wymuszają zmieniające się warunki społeczno-gospodarcze.

Projekt jest współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

---

„Dydaktyka bliska gospodarce. Praktyki dla nauczycieli przedmiotów zawodowych oraz instruktorów praktycznej nauki zawodu”

Założona w projekcie forma wsparcia w postaci praktyk w innowacyjnych firmach skierowana została do nauczycieli przedmiotów zawodowych oraz instruktorów praktycznej nauki zawodu z regionu Lubelskiego ze szczególnym uwzględnieniem Podregionu Chełmsko-Zamojskiego. Szczególny nacisk położono na rekrutację uczestników w wieku 45+.

Praktyki były realizowane w oparciu o przygotowane programy praktyk w innowacyjnych firmach w Polsce i w Niemczech.

Uczestnicy w wyniku realizowanych praktyk uzyskali nowe kompetencje, podnieśli poziom wiedzy i kompetencji w obszarach kluczowych (kompetencje informatyczne, organizacja i zarządzanie firmą), pozyskali wiedzę użyteczną w pracy dydaktycznej (wymagania pracodawców wobec absolwentów danej branży) oraz nawiązali kontakty z nowymi firmami i instytucjami.

Forma wsparcia w postaci praktyk w innowacyjnych firmach spełniła oczekiwania uczestników, przyniosła efekty w postaci wzrostu wiedzy, kompetencji i kwalifikacji oraz nowych kontaktów z firmami.

Ocena skuteczności projektu

Wszystkie rezultaty twarde oraz miękkie projektu zostały osiągnięte na co najmniej zakładanych poziomach (rezultat liczby uczestników praktyk był nieco wyższy). Uzyskano zakładane produkty będące wynikiem realizowanych zadań. W trakcie realizacji projektu pojawił się problem z rekrutacją uczestników, który wprawdzie został rozwiązany to ostatecznie spowodował wydłużenie okresu realizacji projektu o osiem miesięcy.

Zostały osiągnięte cele szczegółowe oraz cel główny projektu.

Ocena efektywności projektu

Wykorzystanie budżetu w 97,94% wskazuje na dobre zarządzanie finansowe projektem. Środki przeznaczone na realizację zadań merytorycznych w budżecie wykorzystano na wyższym poziomie niż w projekcie ogółem. Natomiast na najniższym poziomie wykorzystano budżet w zadaniu 1 *Zarządzanie projektem* (96,09%).

Realizacja praktyk w innowacyjnych firmach pozostaje w dobrym stosunku jakości do ceny.

Zwiększenie liczby praktyk realizowanych w firmach niemieckich nie wpłynęło na wzrost kosztów zadania nr 4.

Projekt jest współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

---

„Dydaktyka bliska gospodarce. Praktyki dla nauczycieli przedmiotów zawodowych oraz instruktorów praktycznej nauki zawodu”

Beneficjent projektu realizował zadania projektowe optymalizując koszty.

Zasoby wykorzystywane do realizacji projektu zapewniły jego sprawną realizację.

Beneficjent w prawidłowy sposób zarządzał przepływem informacji oraz promocją projektu.

Ocena trwałości projektu

Po zakończeniu realizacji projektu jego rezultaty są utrzymywane.

Nauczyciele i instruktorzy praktycznej nauki zawodu wykorzystują zdobytą wiedzę i nowe kompetencje w pracy dydaktycznej czego efektem jest wzrost poziomu jakości kształcenia (w opinie dyrektorów placówek po ewaluacji).

Wzrosła motywacja nauczycieli i instruktorów do podnoszenia kwalifikacji w różnych formach - podjęcie kształcenia na studiach podyplomowych bądź kursach. Rozwinięty został system wymiany informacji i doświadczeń między uczestnikami projektu polegający na bezpośrednich wzajemnych kontaktach uczestników praktyk. Rozwinęła się współpraca z firmami realizującymi praktyki na dwóch płaszczyznach: instytucjonalnej - placówka kształcenia praktycznego/szkoła – firma, indywidualnej – uczestnik praktyk – opiekun praktyk w firmie. Efektem pobytu na praktykach są również nowe projekty złożone przez uczestników staży do Programu Erasmus+ .

Wniosek nr 1

W odniesieniu do realizacji projektu należy stwierdzić, iż realizacja praktyk w innowacyjnych firmach oparta na nowoczesnych programach praktyk okazała się skuteczną formą podnoszenia kwalifikacji zawodowych nauczycieli zajęć praktycznych oraz instruktorów praktycznej nauki zawodu. O powyższym świadczą opinie uczestników, oceny pracodawców oraz opinie dyrektorów placówek kształcenia zawodowego.

Wniosek nr 2

Działania zrealizowane w ramach projektu skutecznie przyczyniły się do osiągnięcia zakładanych celów, rezultatów i produktów.

2.1. Problem z rekrutacją uczestników, który się pojawił w trakcie realizacji projektu wynikał z nieuwzględnienia ograniczeń uczestników projektu wynikających ze specyfiki ich zawodu (kalendarza roku szkolnego).

Projekt jest współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

---

„Dydaktyka bliska gospodarce. Praktyki dla nauczycieli przedmiotów zawodowych oraz instruktorów praktycznej nauki zawodu”

2.2. Wystąpiło bardzo duże zainteresowanie uczestników realizacją praktyk w firmach niemieckich co spowodowało kumulację praktyk w wybranych firmach i związane z tym trudności organizacyjno-logistyczne.

Problemy występujące w projekcie nie miały wpływu na jego skuteczność.

Wniosek nr 3

Projekt zarządzany był w sposób efektywny. Wszystkie zadania zostały zrealizowane.

W realizacji zadań kierowano się zasadą optymalizacji kosztów. Obowiązki sprawozdawcze i rozliczeniowe były wypełniane terminowo. Kierownik projektu reagował na bieżąco na uwagi zgłaszane przez IP2 był w stałym kontakcie z koordynatorem projektu.

Stosowano wynikające z przepisów prawnych procedury.

Wniosek nr 4

Istnieją realne przesłanki do zachowania trwałości rezultatów osiągniętych w projekcie.

Świadczą o tym takie efekty jak: wykorzystywanie zdobytej wiedzy w pracy dydaktycznej, zwiększenie motywacji do podnoszenia kwalifikacji (podjęcie kształcenia na studiach podyplomowych bądź kursach), bezpośrednie wzajemne kontakty między uczestnikami praktyk, bezpośrednie indywidualne kontakty między uczestnikami praktyk a firmami realizującymi praktyki.

Rekomendacje

Rekomendacja do wniosku nr 2.

- 2.1 Aby uniknąć podobnych sytuacji w kolejnych projektach należy dokonać dokładnej analizy zagrożeń oraz ryzyka. Należy zwrócić uwagę na ograniczenia uczestników projektu i uwzględnić je w harmonogramie realizacji projektu.
- 2.2 w przypadku realizacji kolejnego projektu o podobnym zakresie należy rozważyć możliwość organizacji praktyk tylko w firmach zagranicznych bądź wprowadzenie kryteriów kwalifikacyjnych dla uczestników.

Projekt jest współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

---

„Dydaktyka bliska gospodarce. Praktyki dla nauczycieli przedmiotów zawodowych oraz instruktorów praktycznej nauki zawodu”

2. WPROWADZENIE

Prezentowany raport stanowi podsumowanie badania ewaluacyjnego ex post projektu i zawiera analizę wyników badań, wnioski oraz rekomendacje.

Do ewaluacji przedmiotowego projektu zastosowano następujące kryteria i pytania badawcze:

- trafności – ocena udzielonego wsparcia w formie praktyk w odniesieniu do potrzeb uczestników:
  1. czy praktyki realizowane były w firmach innowacyjnych?
  2. czy uczestnicy pozyskali nowe kompetencje praktyczne?
  3. czy wzrósł poziom wiedzy i kompetencji uczestników w obszarach kluczowych?
- skuteczności – ocena skuteczności działań w odniesieniu do założonych wskaźników:
  1. czy cele projektu zostały osiągnięte?
  2. czy założone rezultaty twarde i miękkie zostały osiągnięte?
  3. jakie czynniki sprzyjały a jakie utrudniały osiągnięcie celów?
- efektywność – ocena poniesionych nakładów w stosunku do uzyskanych wyników i rezultatów:
  1. na ile możliwe było osiągnięcie zakładanych celów niższym kosztem?
  2. czy możliwe było osiągnięcie zakładanych efektów przy niższych zasobach?
  3. czy proces zarządzania projektem był skuteczny i efektywny?
- trwałości – ocena trwałości pozytywnych efektów projektu po zakończeniu finansowania:
  1. czy istnieją przesłanki do utrzymania efektów projektu ?

Biorąc pod uwagę cele i kryteria niniejszej ewaluacji skoncentrowano się szczególnie na kryterium trafności przeprowadzonego w formie praktyk wsparcia oraz efektów jakie powinno przynieść. Albowiem od nich uzależnione było osiągnięcie rezultatów i celów projektu. Aby znaleźć odpowiedzi na pytania ewaluacyjne zostały wykorzystane wskaźniki produktu

---

Projekt jest współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

„Dydaktyka bliska gospodarce. Praktyki dla nauczycieli przedmiotów zawodowych oraz instruktorów praktycznej nauki zawodu”

(odnoszące się do podjętych przedsięwzięć) oraz rezultatu (odnoszące się do bezpośrednich i natychmiastowych efektów dla beneficjentów).

Główny nacisk położony został na wpływ bezpośredni to znaczy skoncentrowano się na tych efektach, które wystąpiły bezpośrednio bądź w krótkim czasie po przeprowadzonych praktykach.

Projekt jest współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

---

„Dydaktyka bliska gospodarce. Praktyki dla nauczycieli przedmiotów zawodowych oraz instruktorów praktycznej nauki zawodu”

3. INFORMACJE O PROJEKCIE

Projekt „Dydaktyka bliska gospodarce. Praktyki zawodowe dla nauczycieli przedmiotów zawodowych oraz instruktorów praktycznej nauki zawodu” realizowany w ramach PO KL Priorytet III. Działanie 3.4 Poddziałanie 3.4.3 w Wyższej Szkole Zarządzania i Administracji w Zamościu w okresie 01.01.2011-31.08.2014r.

Celem głównym projektu to podniesienie kompetencji zawodowych, wiedzy i umiejętności praktycznych nauczycieli przedmiotów zawodowych oraz instruktorów praktycznej nauki zawodu z terenu Lubelszczyzny ze szczególnym uwzględnieniem Podregionu Chełmsko-Zamojskiego.

Cele szczegółowe projektu to:

1. Wsparcie dydaktycznej działalności proinnowacyjnej nauczycieli przedmiotów zawodowych oraz instruktorów praktycznej nauki zawodu.
2. Nawiązanie i rozwój kontaktów pomiędzy placówkami kształcenia zawodowego i nowoczesnymi, innowacyjnymi przedsiębiorstwami.
3. Wyposażenie nauczycieli kształcenia zawodowego w nowe kompetencje praktyczne.

Grupa docelowa – projekt skierowany był do nauczycieli i instruktorów praktycznej nauki zawodu z regionu chełmsko-zamojskiego nauczający w zakresie przedmiotów technicznych, budownictwa, usług gastronomicznych i hotelarskich. Założono, że ponad 50% w grupie docelowej stanowić będą nauczyciele i instruktorzy należący do grupy wiekowej 40+.

W związku z założonymi celami projektu wnioskodawca zaproponował wsparcie w formie czterotygodniowych praktyk dla nauczycieli przedmiotów zawodowych i instruktorów praktycznej nauki zawodu w innowacyjnych firmach poza regionem lubelskim.

Do podstawowych zadań realizowanych w projekcie należały:

1. Zarządzanie projektem i jego promocja.
2. Przygotowanie pilotażowych praktyk zawodowych w przedsiębiorstwach.
3. Rekrutacja uczestników i firm do projektu.
4. Realizacja praktyk w przedsiębiorstwach.

Projekt jest współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

---

„Dydaktyka bliska gospodarce. Praktyki dla nauczycieli przedmiotów zawodowych oraz instruktorów praktycznej nauki zawodu”

Wnioskodawca założył, że w wyniku realizowanych zadań w projekcie zostaną wytworzone następujące produkty:

- 6 pilotażowych innowacyjnych programów praktyk zawodowych,
- 60 firm organizujących praktyki,
- 180 dzienników praktyk,
- 180 certyfikatów odbycia praktyk zawodowych,
- 60 umów partnerskich z przedsiębiorcami,
- 1 podstrona www projektu promująca projekt,
- 6 warsztatów podsumowujących pilotaż,
- 2 publikacje pokonferencyjne.

Rezultaty twarde w projekcie:

1. 180 nauczycieli przedmiotów zawodowych i instruktorów praktycznej nauki zawodu uczestniczących w praktykach,
2. 60 firm organizujących praktyki,
3. 100 uczestników konferencji.

Rezultaty miękkie w projekcie:

1. Podniesienie kwalifikacji zawodowych nauczycieli i instruktorów praktycznej nauki zawodu.
2. Zdobycie nowych praktycznych kompetencji przez nauczycieli i instruktorów praktycznej nauki zawodu.
3. Zwiększenie motywacji do dokończania się i uzupełniania/aktualizacji wiedzy.
4. Poznanie metod skutecznego i właściwego zarządzania firmą.

Projekt jest współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

---

„Dydaktyka bliska gospodarce. Praktyki dla nauczycieli przedmiotów zawodowych oraz instruktorów praktycznej nauki zawodu”

4. METODOLOGIA BADANIA

Do realizacji badań wykorzystane zostały narzędzia z zakresu socjologii i nauk społecznych.

Poniżej zostały przedstawione metody i techniki badawcze wykorzystane w niniejszym badaniu.

Analiza danych wtórnych (desk research)

Punktem wyjścia do pozostałych metod badawczych była analiza danych wtórnych, która została zastosowana w początkowym etapie ewaluacji. Przeprowadzona została analiza danych, które nie zostały wytworzone na potrzeby niniejszej ewaluacji ale na potrzeby badanego projektu. Były to m.in.:

- wniosek o dofinansowanie projektu,
- umowa o dofinansowanie projektu,
- wnioski o płatność
- weryfikacje wniosków o płatność,
- raporty z monitoringu,
- teczki osobowe uczestników projektu,
- dzienniki praktyk,
- pilotażowe innowacyjne programy praktyk,
- umowy dwustronne i trójstronne (firma –Uczelnia - beneficjent),
- podstrona www projektu,
- dokumentacja warsztatów podsumowujących pilotaż,
- dokumentacja konferencyjna i publikacje,
- wyniki ankiet oceny kompetencji uczestników wypełnione przez opiekunów praktyk w firmach/przedsiębiorstwach,
- Raport ewaluacyjny pilotażowy wstępny kompetencji nauczycieli przedmiotów zawodowych i instruktorów praktycznej nauki zawodu przystępujących do projektu,
- Raport ewaluacyjny pilotażowy w zakresie osiągania rezultatów miękkich w projekcie.

Projekt jest współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

---

„Dydaktyka bliska gospodarce. Praktyki dla nauczycieli przedmiotów zawodowych oraz instruktorów praktycznej nauki zawodu”

Analiza danych pierwotnych

Badania ilościowe przeprowadzono z wykorzystaniem 2 ankiet audytoryjnych, które były przekazywane do wypełnienia uczestnikom projektu przez specjalistę ds. rekrutacji. Ankiety wstępną wypełniali uczestnicy po złożeniu dokumentów deklaracji uczestnictwa w projekcie, zaś drugą ankietę wypełniali uczestnicy po zakończeniu realizacji pełnego wymiaru praktyk czyli czterech tygodni. Ankiety miały charakter anonimowy.

Zastosowano następujące ankiety:

1. Ankieta wstępna nauczycieli przedmiotów zawodowych i instruktorów praktycznej nauki zawodu.

Ankieta składała się z 7 pytań (w tym 2 definiujące respondenta). Wzór ankiety został załączony do niniejszego raportu.

2. Ankieta ewaluacyjna uczestnika projektu „Dydaktyka bliska gospodarce. Praktyki zawodowe dla nauczycieli przedmiotów zawodowych i instruktorów praktycznej nauki zawodu.

Ankieta zawierała 10 pytań (w tym 2 definiujące respondenta). Wzór ankiety został załączony do niniejszego opracowania.

Po uzyskaniu próby 90 uczestników na podstawie zgromadzonych ankiet zostały opracowane raporty cząstkowe (pilotażowe), których wyniki zostały uwzględnione w niniejszym raporcie.

Badania jakościowe były skoncentrowane na pozyskaniu informacji dotyczących efektywności oraz trwałości rezultatów po zakończeniu realizacji projektu.

Do badania zastosowano metodę indywidualnych wywiadów prostych niestandardyzowanych przeprowadzonych telefonicznie z dyrektorami szkół i placówek kształcenia praktycznego. Pytania do wywiadów nie były standaryzowane a ewaluatorka w zależności od przebiegu wywiadu posługiwała luźno sformułowanymi zagadnieniami pozwalającymi uzyskać pożądane informacje.

Projekt jest współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

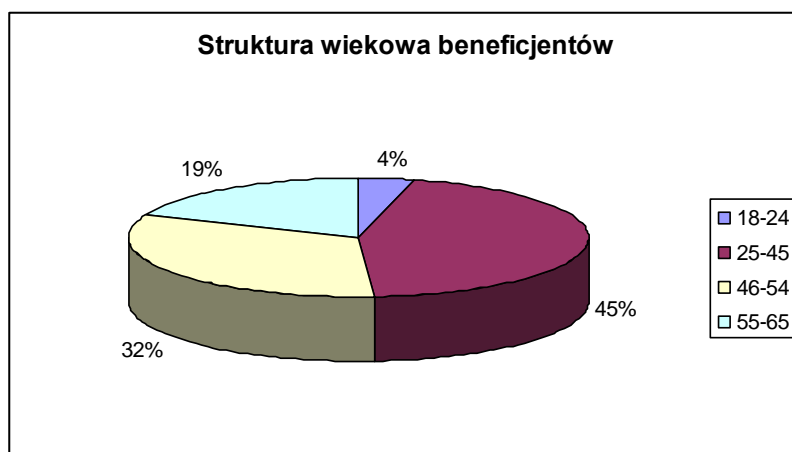
„Dydaktyka bliska gospodarce. Praktyki dla nauczycieli przedmiotów zawodowych oraz instruktorów praktycznej nauki zawodu”

5. STRUKTURA GRUPY BADAWCZEJ

W projekcie uczestniczyło 182 osoby, z których 181 zakończyło udział w projekcie, natomiast jedna osoba przerwała udział po zaliczeniu jednej części praktyk. W badaniu wzięło udział 180 beneficjentów, którzy zakończyli pełen cykl praktyk. Jedna osoba z przyczyn losowych nie wzięła udziału w badaniu.

Strukturę wieku uczestników projektu prezentuje wykres 1.

Wykres 1. Struktura wiekowa uczestników projektu

Najliczniejszą grupę stanowili uczestnicy w przedziale wiekowym 25-45 lat, natomiast najmniej liczną w wieku 18-24 lata.

Uczestnicy w wieku 45+ stanowili 51 % uczestników badania.

Projekt jest współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

---

„Dydaktyka bliska gospodarce. Praktyki dla nauczycieli przedmiotów zawodowych oraz instruktorów praktycznej nauki zawodu”

6. OCENA TRAFNOŚCI WSPARCIA W FORMIE PRAKTYK

Trafność praktyk oceniano w trzech aspektach:

- innowacyjności firm w których były realizowane,
- pozyskania nowych kompetencji praktycznych,
- podniesienia poziomu wiedzy i kompetencji uczestnika w kluczowych obszarach,
- spełnienia oczekiwań beneficjentów.

Innowacyjność firm

Uczestnicy praktyk oceniali czy firmy w których realizowali praktyki miały charakter innowacyjny odpowiadając wg skali: zdecydowanie tak, raczej tak, raczej nie, zdecydowanie nie, trudno mi powiedzieć.

W opinii 98 % beneficjentów firmy w których realizowane były praktyki i staże miały charakter innowacyjny, natomiast 2% nie potrafiło jednoznacznie określić czy były to firmy innowacyjne. Przy czym wszyscy uczestnicy reprezentujący specjalizację usługi gastronomiczne i hotelarstwo uznali, że firmy w których realizowali praktyki miały charakter innowacyjny.

Pozyskanie nowych kompetencji praktycznych

Beneficjenci projektu oceniali czy udział w projekcie (realizacja praktyk) pozwolił im pozyskać nowe praktyczne kompetencje. Oceny dokonano udzielając odpowiedzi wg skali: zdecydowanie tak, raczej tak, raczej nie, zdecydowanie nie, trudno mi powiedzieć.

Wszyscy uczestnicy praktyk uznali, że realizacja praktyk w innowacyjnych firmach pozwoliła im na pozyskanie nowych kompetencji. Spośród 180 ankietowanych 87% udzieliło odpowiedzi *zdecydowanie tak* natomiast 13% odpowiedzi *raczej tak*.

Podniesienie poziomu wiedzy i kompetencji uczestnika projektu w kluczowych obszarach

Uczestnicy projektu w momencie przystąpienia do projektu oraz po zakończeniu całości praktyk (4 tygodnie) dokonywali samooceny poziomu wiedzy i kompetencji w dwóch obszarach: informatycznym oraz w zakresie organizacji przedsiębiorstwa danej branży i zarządzania nim. Do oceny zastosowano sześciostopniową skalę ocen od 6 do 1 w której interpretacja poszczególnych ocen była następująca: 6- wiedza i kompetencje wykraczające

Projekt jest współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

---

„Dydaktyka bliska gospodarce. Praktyki dla nauczycieli przedmiotów zawodowych oraz instruktorów praktycznej nauki zawodu”

daleko ponad standard, 5- bardzo wysoki poziom wiedzy i kompetencji, 4-wysoki poziom wiedzy i kompetencji, 3- dostateczny poziom wiedzy i kompetencji, 2- niedostateczny poziom wiedzy i kompetencji, 1- brak podstawowej wiedzy i kompetencji.

W momencie przystąpienia do projektu ocena w poszczególnych obszarach dla całej grupy badawczej przedstawiała się następująco: wiedza i kompetencje informatyczne – 3,94; wiedza i kompetencje w zakresie organizacji przedsiębiorstwa danej branży i zarządzania nim – 3,74.

Natomiast w badaniach wiedzy i kompetencji zrealizowanych po zakończeniu praktyk oceny były następujące: w obszarze wiedzy i kompetencji informatycznych - 4,30 oraz w zakresie organizacji przedsiębiorstwa danej branży i zarządzania nim - 4,25.

W odczuciu beneficjentów nastąpił znaczny wzrost poziomu kompetencji i wiedzy w kluczowych obszarach: informatycznym oraz organizacji i zarządzania przedsiębiorstwem.

Spełnienie oczekiwań beneficjentów

W zakresie spełnienia oczekiwań beneficjenci oceniali użyteczność pozyskanej wiedzy w pracy zawodowej, możliwość nawiązania kontaktów z nowymi instytucjami i podmiotami gospodarczymi oraz możliwość poznania oczekiwań pracodawców wobec absolwentów specjalizacji reprezentowanych przez beneficjentów.

Respondenci mieli do wyboru odpowiedzi: zdecydowanie tak, raczej tak, raczej nie zdecydowanie nie, trudno mi powiedzieć.

Wszyscy beneficjenci uznali, iż pozyskali wiedzę użyteczną w pracy zawodowej.

Kontakty z nowymi instytucjami i podmiotami gospodarczymi nawiązało 86 % uczestników praktyk natomiast 14% udzieliło odpowiedzi „trudno mi powiedzieć”.

Oczekiwania pracodawców wobec absolwentów specjalizacji reprezentowanej przez uczestnika projektu poznało 93% respondentów, zaś 7% udzieliło odpowiedzi „trudno mi powiedzieć”.

Projekt jest współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

---

„Dydaktyka bliska gospodarce. Praktyki dla nauczycieli przedmiotów zawodowych oraz instruktorów praktycznej nauki zawodu”

7. OCENA SKUTECZNOŚCI PROJEKTU

Kierując się kryterium skuteczności zbadano w jakim stopniu działania realizowane w ramach projektu przyczyniły się do osiągnięcia jego celu głównego oraz celów szczegółowych projektu. Badanie polegało na analizie i porównaniu rzeczywiście osiągniętych rezultatów i wskaźników do zakładanych.

Rezultaty twarde i produkty

W wyniku realizacji projektu osiągnięto następujące rezultaty twarde:

1. 181 nauczycieli przedmiotów zawodowych i instruktorów praktycznej nauki zawodu uczestniczących w praktykach – wskaźnik przekroczony o 1 osobę (w tym 84 kobiety i 97 mężczyzn). Wg danych monitoringu PEFS do projektu przystąpiło 182 uczestników, natomiast pełny wymiar 4 tygodni praktyk zrealizowało 181 uczestników - jeden uczestnik przerwał udział w projekcie ze względu na stan zdrowia. Spośród beneficjentów projektu 51% stanowią osoby w wieku 45+, tym samym zostało spełnione kryterium strategiczne projektu zgodnie z którym co najmniej 50% uczestników projektu to nauczyciele i instruktorzy w wieku 45+.

Wszyscy beneficjenci projektu pochodzili z Lubelszczyzny a pochodzący z Podregionu Chełmsko-Zamojskiego stanowili ponad 90% ogółu.

121 uczestników projektu reprezentowało specjalizację z zakresu przedmiotów technicznych (do których zakwalifikowano również przedmioty budowlane), natomiast 60 uczestników to nauczyciele i instruktorzy specjalizacji usługi hotelarskie i gastronomia.

2. 60 firm organizujących praktyki (gotowych do przyjęcia uczestników) – rezultat został osiągnięty. Została stworzona baza danych zawierająca 60 firm, które wyraziły gotowość przyjęcia uczestników projektu na praktyki (m.in. firmy uczestnicy Klastra Informatyki i Inżynierii Wiedzy oraz inne współpracujące z uczelnią). W związku z możliwością wyboru przez uczestników firm w których chcieli realizować praktyki nastąpiła koncentracja praktyk w 14 firmach.

3. wskaźnik 100 uczestników konferencji – został osiągnięty. Zorganizowano 2 konferencje, (czerwiec 2012 r. – „Nauczyciel praktycznej nauki zawodu – wyzwania i problemy” oraz maj

Projekt jest współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

---

„Dydaktyka bliska gospodarce. Praktyki dla nauczycieli przedmiotów zawodowych oraz instruktorów praktycznej nauki zawodu”

2013r. „Nauczyciel w firmie innowacyjnej – doświadczenia, problemy, wnioski”), w każdej konferencji uczestniczyło 50 osób.

W wyniku realizacji poszczególnych zadań projektu uzyskano następujące produkty:

6 pilotażowych innowacyjnych programów praktyk zawodowych - produkt zad. 2,

60 firm organizujących praktyki – produkt zad. 3

180 dzienników praktyk – produkt zad. 4

180 certyfikatów odbycia praktyk zawodowych-produkt zad. 4

60 umów partnerskich z przedsiębiorstwami- produkt zad. 3

1 podstrona www promująca projekt produkt zad. 1

2 publikacje pokonferencyjne – produkt zad. 1

Wniosek -wszystkie rezultaty twarde oraz produkty założone w projekcie zostały osiągnięte.

Ocena osiągnięcia rezultatów miękkich w projekcie

Ocena stopnia osiągnięcia rezultatów miękkich w projekcie została dokonana na podstawie:

- o analizy wyników ankiet wstępnej oraz ewaluacyjnej uczestnika projektu,
- o analizy ocen praktyk dokonanych przez opiekunów w firmach,
- o informacji uzyskanych od dyrektorów szkół w efekcie przeprowadzonych wywiadów indywidualnych.

W badaniach ankietowych ocenie podlegały wiedza i kompetencje w dwóch obszarach kluczowych oraz inne obszary mające wpływ na osiągnięcie rezultatów miękkich w projekcie.

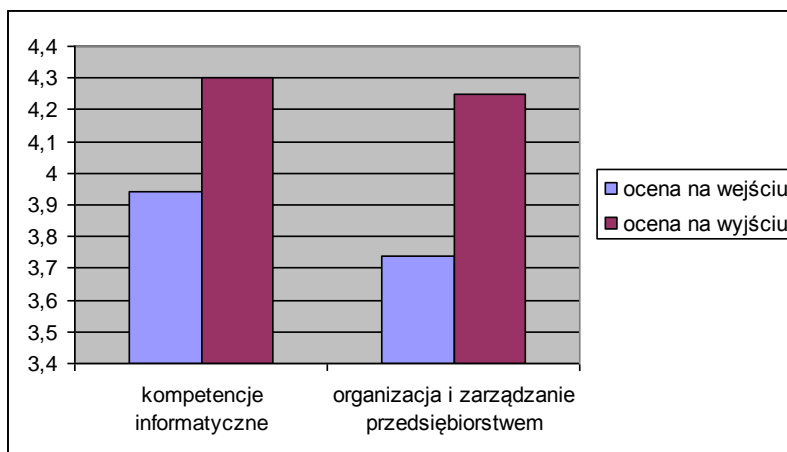
W niniejszym raporcie w rozdziale dotyczącym oceny trafności wsparcia w formie praktyk w innowacyjnych firmach wykazano, iż wzrost poziom wiedzy i kompetencji beneficjentów w obszarach kluczowych: informatycznym oraz w zakresie organizacji i zarządzania przedsiębiorstwem danej branży. W obszarze wiedza i kompetencje informatyczne z oceny 3,94 do oceny 4,30. Natomiast w obszarze organizacji i zarządzania przedsiębiorstwem z oceny 3,74 do oceny 4,25. Porównawcze zestawienie wyników ocen wiedzy i kompetencji dla ogółu uczestników przedstawia poniższy wykres.

Projekt jest współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

„Dydaktyka bliska gospodarce. Praktyki dla nauczycieli przedmiotów zawodowych oraz instruktorów praktycznej nauki zawodu”

Wykres 2. Zestawienie porównawcze ocen wiedzy i kompetencji beneficjentów

Uwzględniając podział uczestników projektu na dwie specjalizacje - hotelarstwo i gastronomię oraz przedmioty techniczne wyraźny wzrost poziomu wiedzy nastąpił w każdym z obszarów kompetencji i w każdej grupie specjalizacji.

Najwyższy wzrost poziomu wiedzy z oceny 3,64 do oceny 4,15 nastąpił u uczestników nauczających przedmiotów technicznych w obszarze kompetencji Organizacja i zarządzanie przedsiębiorstwem danej branży.

Tabela 1. Ocena poziomu wiedzy uczestników na początku i po zakończeniu praktyk

Kompetencje	Średnia ocena					
	Hotelarstwo i gastronomia		Przedmioty techniczne		Ogółem uczestnicy	
	1	2	1	2	1	2
Informatyczne	3,43	3,76	4,30	4,70	3,94	4,30
Organizacja i zarządzanie przedsiębiorstwem danej branży	4,0	4,40	3,64	4,15	3,74	4,25

1 - ocena na wejściu

2 - ocena na wyjściu

Uczestnicy projektu oprócz samooceny kompetencji określali korzyści wynikające z udziału w organizowanych w ramach projektu praktykach oraz ich przełożenie na efekty kształcenia praktycznego w realizowanych przez nich specjalizacjach. Oceny dokonano udzielając

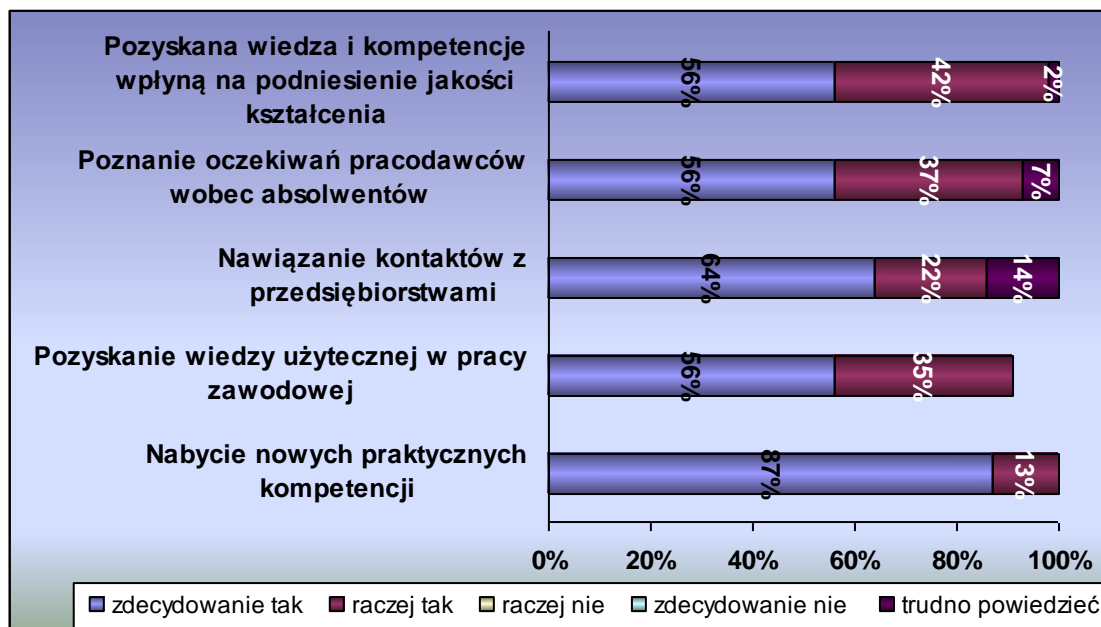

Projekt jest współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

„Dydaktyka bliska gospodarce. Praktyki dla nauczycieli przedmiotów zawodowych oraz instruktorów praktycznej nauki zawodu”

odpowiedzi wg skali: zdecydowanie tak, raczej tak, raczej nie, zdecydowanie nie, trudno mi powiedzieć. Wyniki oceny przedstawia poniższy wykres.

Wykres 3. Ocena efektów zrealizowanych praktyk

Analizując dane dotyczące oceny efektów zrealizowanych praktyk należy stwierdzić, iż w opinii uczestników:

- o udział w projekcie pozwolił im na pozyskanie nowych praktycznych kompetencji (100% odpowiedzi „zdecydowanie tak” lub „raczej tak”),
pozyskano wiedzę użyteczną w pracy zawodowej ((100% odpowiedzi „zdecydowanie tak” lub „raczej tak”),
- o nawiązano kontakty z nowymi instytucjami i przedsiębiorstwami (86% odpowiedzi „zdecydowanie tak” lub „raczej tak”),
- o poznano aktualne oczekiwania pracodawców wobec absolwentów wybranych specjalizacji (93% odpowiedzi „zdecydowanie tak” lub „raczej tak”),
- o pozyskana wiedza i kompetencje wpłyną na podniesienie jakości realizowanych zajęć (98% odpowiedzi „zdecydowanie tak” lub „raczej tak”).

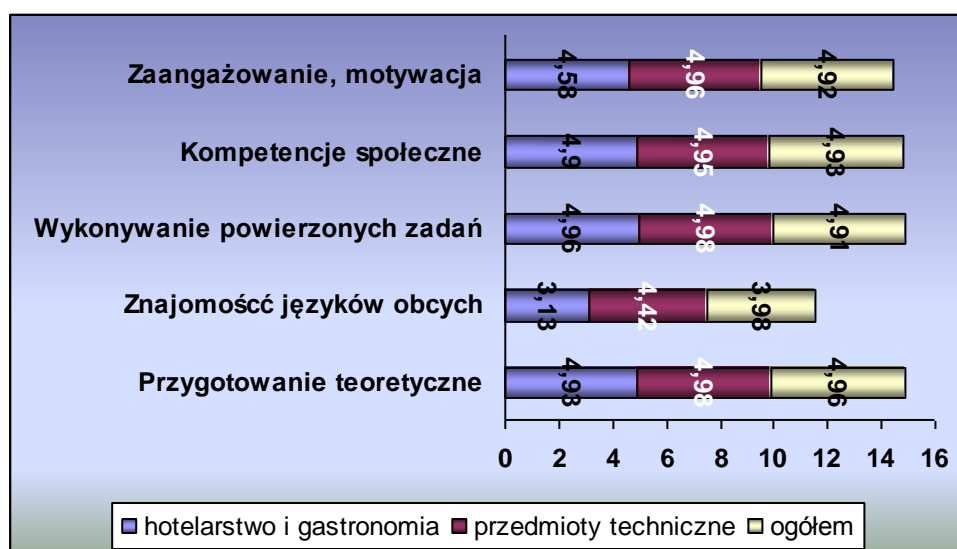
Projekt jest współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

„Dydaktyka bliska gospodarce. Praktyki dla nauczycieli przedmiotów zawodowych oraz instruktorów praktycznej nauki zawodu”

Uzyskane w wyniku realizacji praktyk efekty miały bezpośredni wpływ na osiągnięcie zakładanych rezultatów miękkich w projekcie.

Oceny wybranych kategorii umiejętności i kompetencji uczestników projektu dokonali opiekunowie praktyk wykorzystując ankietę ewaluacyjną. Dokonano oceny uczestnika w pięciu kategoriach z zastosowaniem pięciostopniowej skali ocen: ocena 5 – najwyższa do 1 najniższa. Wyniki oceny przedstawia poniższy wykres.

Wykres 4. Ocena wybranych kategorii umiejętności i kompetencji uczestników projektu

Analiza ocen wybranych kategorii umiejętności i kompetencji uczestników projektu dokonanych przez opiekunów praktyk wskazuje, że :

- wszyscy uczestnicy praktyk i staży uzyskali pozytywne oceny po ich zakończeniu,
- średnie oceny w poszczególnych kategoriach przedstawiały się następująco:
  - przygotowanie teoretyczne – 4,96
  - znajomość języków obcych – 3,98
  - wykonywanie powierzonych zadań/ profesjonalizm – 4,91
  - kompetencje społeczne, komunikacyjne – 4,93
  - zaangażowanie, motywacja – 4,92

Projekt jest współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

---

„Dydaktyka bliska gospodarce. Praktyki dla nauczycieli przedmiotów zawodowych oraz instruktorów praktycznej nauki zawodu”

- o wyższe średnie ocen w poszczególnych kategoriach otrzymali nauczyciele i instruktorzy praktycznej nauki zawodu z zakresu przedmiotów technicznych,
- o najniżej zostały ocenione kompetencje językowe w grupie nauczycieli i instruktorów praktycznej nauki zawodu specjalizujących się w usługach hotelarskich i gastronomii.

Podsumowując należy stwierdzić, że opiekunowie praktyk wysoko ocenili umiejętności i kompetencje uczestników po zakończeniu praktyk.

W celu oceny osiągnięcia rezultatu zwiększenia poziomu jakości kształcenia oraz potwierdzenia utrzymania rezultatów projektu - w ostatnim miesiącu realizacji projektu (16-30 sierpnia 2014r.) zostało przeprowadzone badanie w formie wywiadów telefonicznych z dyrektorami szkół oraz Centrum Kształcenia Praktycznego.

Do badań wytypowano Centrum Kształcenia Praktycznego w Zamościu oraz szkoły ponadgimnazjalne (łącznie osiem jednostek) z których największa liczba nauczycieli i instruktorów uczestniczyła w projekcie - stanowili grupę ponad 50% uczestników projektu.

W przeprowadzonych wywiadach ewaluatorka koncentrowała się na uzyskaniu subiektywnych opinii dyrektorów w zakresie:

- o wpływu udziału w projekcie na podniesienie kwalifikacji zawodowych nauczycieli i instruktorów praktycznej nauki zawodu,
- o wpływu poziomu wiedzy praktycznej nauczycieli na poziom jakości kształcenia,
- o współpracy placówek z innowacyjnymi firmami.

Na podstawie udzielonych odpowiedzi można sformułować następujące wnioski:

1. w opinii wszystkich dyrektorów udział w projekcie wpłynął na podniesienie kwalifikacji zawodowych nauczycieli i instruktorów praktycznej nauki zawodu ,
2. wyższe kwalifikacje praktyczne mają bezpośredni wpływ na jakość kształcenia co potwierdzają wyniki ewaluacji w szkołach,
3. z badanej grupy respondentów sześciu dyrektorów potwierdziło, że placówki współpracują polskimi firmami innowacyjnymi natomiast dwie szkoły współpracują z firmami niemieckimi.

Projekt jest współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

---

„Dydaktyka bliska gospodarce. Praktyki dla nauczycieli przedmiotów zawodowych oraz instruktorów praktycznej nauki zawodu”

4. kontynuowana jest współpraca nauczycieli i instruktorów z firmami organizującymi praktyki w formie indywidualnych kontaktów,
5. występuje zjawisko zwiększonego zainteresowania nauczycieli i instruktorów praktycznej nauki zawodu podnoszeniem kwalifikacji (studia podyplomowe, kursy) oraz kompetencji praktycznych (staże, praktyki).

Na podstawie powyższego należy stwierdzić, że rezultat miękki zwiększenia poziomu jakości kształcenia został osiągnięty a pozostałe rezultaty projektu są utrzymywane.

Z przedstawionych powyżej wyników badań i analiz jednoznacznie wynika, iż rezultaty miękkie projektu takie jak: podniesienie kwalifikacji zawodowych nauczycieli i instruktorów praktycznej nauki zawodu, zdobycie nowych praktycznych kompetencji, poznanie metod skutecznego i właściwego zarządzania firmą oraz zwiększenie motywacji do doksztalcania i uzupełniania wiedzy zostały osiągnięte.

Cele szczegółowe projektu -wsparcie dydaktycznej działalności proinnowacyjnej nauczycieli przedmiotów zawodowych i instruktorów praktycznej nauki zawodu, nawiązanie i rozwój kontaktów między placówkami kształcenia zawodowego i nowoczesnymi innowacyjnymi przedsiębiorstwami oraz wyposażenie nauczycieli kształcenia praktycznego nowe praktyczne kompetencje - zostały osiągnięte.

Cel główny projektu został osiągnięty.

Na poziomie osiągania rezultatów, wskaźników oraz celów projekt był skuteczny.

W ramach realizacji projektu wystąpiły problemy z rekrutacją uczestników wynikające z ograniczeń czasowych nauczycieli i instruktorów praktycznej nauki zawodu zdeterminowanych harmonogramem roku szkolnego co wpłynęło na konieczność organizacji praktyk tylko w okresie wakacyjnym lub w przerwach na wypoczynek.

W celu rozwiązania problemu beneficjent wystąpił do IP2 o zgodę na wydłużenie terminu realizacji projektu do 31.08.2014r. W okresie od 1.01.2014r. do 31.08.2014r. finansowaniu

Projekt jest współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

---

„Dydaktyka bliska gospodarce. Praktyki dla nauczycieli przedmiotów zawodowych oraz instruktorów praktycznej nauki zawodu”

podlegało tylko zadanie 4 - realizacja praktyk w przedsiębiorstwach, pozostałe działania związane z zarządzaniem projektem realizowane były bezkosztowo.

Wydłużenie terminu realizacji projektu nie wpłynęło na obniżenie efektywności ani też skuteczności projektu.

Czynniki sprzyjające realizacji projektu: doświadczona kadra projektu, pozytywne nastawienie firm przyjmujących uczestników, bardzo dobra współpraca z dyrektorami szkół i placówek kształcenia ustawicznego.

Projekt jest współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

---

„Dydaktyka bliska gospodarce. Praktyki dla nauczycieli przedmiotów zawodowych oraz instruktorów praktycznej nauki zawodu”

8. OCENA EFEKTYWNOŚCI PROJEKTU

Zgodnie z przyjętym kryterium efektywność interpretowana jest jako sposób, w jaki zasoby (osobowe i finansowe) zostały przetworzone na wyniki i rezultaty oraz czy pojawiające się w trakcie realizacji projektu problemy przyczyniają się do zmniejszenia efektów programu.

Po dokonaniu analizy dokumentów projektowych oraz na podstawie informacji udzielonych przez uczestników praktyk, dyrektorów placówek kształcenia praktycznego i szkół ponadgimnazjalnych oraz wniosków wynikających z monitoringu projektu należy stwierdzić, że realizacja praktyk w innowacyjnych firmach pozostaje w dobrym stosunku jakości do ceny. Wyniki analiz ankiet wskazują jednoznacznie na wysoki poziom merytoryczny i praktyczny praktyk czego efektem było osiągnięcie zakładanych rezultatów miękkich oraz celów projektu. Niewątpliwie wpływ na to miało przygotowanie- bardzo dobrze ocenionych przez środowisko pracodawców - innowacyjnych programów praktyk, dobór innowacyjnych firm do projektu oraz zaangażowanie osobiste opiekunów praktyk.

Na podstawie analizy budżetu projektu stwierdzono, iż został on wykorzystany w 97,94% co wskazuje na dobre zarządzanie finansowe. Środki przeznaczone na realizację zadań merytorycznych w budżecie wykorzystano na wyższym poziomie niż w projekcie ogółem. Budżet zadania drugiego- przygotowanie pilotażowych programów praktyk zawodowych w przedsiębiorstwach wykorzystano na poziomie 98,69%, budżet zadania rekrutacja uczestników

i firm na poziomie 99,17% natomiast budżet zadania realizacja praktyk w przedsiębiorstwach wykorzystano w 98,46%.

Wartość wydatkowanych środków związanych z zarządzaniem projektem wynosi 388 435,52 złotych co stanowi ok. 22% wartości całkowitej projektu. Koszty te są niższe od założonych w projekcie – realizacja budżetu 96,09 %. Zważywszy na fakt, iż w zadaniu zarządzania projektem zostały umieszczone koszty promocji projektu koszty zadania zarządzania projektem nie są wysokie.

Projekt jest współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

„Dydaktyka bliska gospodarce. Praktyki dla nauczycieli przedmiotów zawodowych oraz instruktorów praktycznej nauki zawodu”

W zespole projektowym beneficjent stosował, zgodnie z założeniem projektowym, zasadę równości płci – ponad 50% składu zespołu stanowiły kobiety.

Na podstawie informacji uczestników projektu należy stwierdzić, że beneficjent w prawidłowy sposób zarządzał przepływem informacji w projekcie oraz rozwiązywaniem bieżących problemów pojawiających się w trakcie realizacji projektu.

Prawidłowo były realizowane obowiązki wynikające z informowania i promowania projektu na zewnątrz. Zamieszczano ogłoszenia i artykuły promujące projekt, utworzono podstronę internetową projektu, która była systematycznie aktualizowana.

W zarządzaniu projektem stosowane były wszystkie obowiązujące procedury wynikające zobowiązującego prawa.

Zasoby kadrowe i materialne beneficjenta oraz wieloletnie doświadczenie w realizacji projektów umożliwiały sprawną realizację projektu.

Na podstawie powyższych informacji oraz faktu, iż projekt wypełnia na poziomie 100 % wskaźniki rezultatów i produktów stwierdza się, że projekt był właściwie zarządzany.

Projekt jest współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

---

„Dydaktyka bliska gospodarce. Praktyki dla nauczycieli przedmiotów zawodowych oraz instruktorów praktycznej nauki zawodu”

9. OCENA TRWAŁOŚCI REZULTATÓW PROJEKTU

W ocenie trwałości projektu uwzględniono informacje pozyskane w wyniku przeprowadzonych wywiadów z dyrektorami szkół ponadgimnazjalnych oraz centrum kształcenia praktycznego.

W opinii dyrektorów tych placówek udział nauczycieli i instruktorów w praktykach w innowacyjnych firmach wpłynął na podniesienie ich kwalifikacji zawodowych a w efekcie na wzrost poziomu jakości kształcenia w placówkach. Bardzo dobra organizacja i jakość realizowanych praktyk oraz kontakt uczestników z nowoczesnymi systemami zarządzania i organizacji w firmach wpłynęły na wzrost motywacji do podnoszenia kwalifikacji.

Respondenci zwrócili uwagę, że wielu z nauczycieli przedmiotów zawodowych oraz instruktorów praktycznej nauki zawodu podnosi kształcenie na studiach podyplomowych (w tym organizowanych przez beneficjenta projektu) oraz na kursach kwalifikacyjnych.

Respondenci potwierdzili, że uczestnicy projektu są w bezpośrednich kontaktach z firmami w których realizowali staże. Rozwinięty został także system wymiany informacji między nauczycielami i instruktorami różnych szkół i placówek kształcenia praktycznego.

Z obserwacji ewaluatorki wynika, iż efektem pobytu na praktykach są również nowe projekty złożone przez uczestników staży do Programu Erasmus+ .

Po zakończeniu realizacji projektu jego rezultaty są utrzymywane

Projekt jest współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

---

„Dydaktyka bliska gospodarce. Praktyki dla nauczycieli przedmiotów zawodowych oraz instruktorów praktycznej nauki zawodu”

10. WNIOSKI

Poniżej przedstawione zostały najważniejsze wnioski przeprowadzonej ewaluacji.

Wniosek nr 1

W odniesieniu do realizacji projektu należy stwierdzić, iż realizacja praktyk w innowacyjnych firmach oparta na nowoczesnych programach praktyk okazała się skuteczną formą podnoszenia kwalifikacji zawodowych nauczycieli zajęć praktycznych oraz instruktorów praktycznej nauki zawodu. O powyższym świadczą opinie uczestników, oceny pracodawców oraz dyrektorów placówek kształcenia zawodowego.

Wniosek nr 2

Działania zrealizowane w ramach projektu skutecznie przyczyniły się do osiągnięcia zakładanych celów, rezultatów i produktów.

2.1. Problem z rekrutacją uczestników, który się pojawił w trakcie realizacji projektu wynikał z nieuwzględnienia ograniczeń uczestników projektu wynikających ze specyfiki ich zawodu (kalendarza roku szkolnego).

2.2. Wystąpiło bardzo duże zainteresowanie uczestników realizacją praktyk w firmach niemieckich co spowodowało kumulację praktyk w wybranych firmach i związane z tym trudności organizacyjno-logistyczne.

Problemy występujące w projekcie nie miały wpływu na jego skuteczność.

Wniosek nr 3

Projekt zarządzany był w sposób efektywny. Wszystkie zadania zostały zrealizowane.

W realizacji zadań kierowano się zasadą efektywnego zarządzania finansami i optymalizacji kosztów. Obowiązki sprawozdawcze i rozliczeniowe były wypełniane terminowo. Kierownik projektu reagował na bieżąco na uwagi zgłaszane przez IP2 oraz był w stałym kontakcie z koordynatorem projektu.

Wniosek nr 4

Istnieją realne przesłanki do zachowania trwałości rezultatów osiągniętych w projekcie.

Świadczą o tym takie efekty jak: wykorzystywanie zdobytej wiedzy w pracy dydaktycznej,

Projekt jest współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

---

„Dydaktyka bliska gospodarce. Praktyki dla nauczycieli przedmiotów zawodowych oraz instruktorów praktycznej nauki zawodu”

zwiększenie motywacji do podnoszenia kwalifikacji (podjęcie kształcenia na studiach podyplomowych bądź kursach), bezpośrednie wzajemne kontakty między uczestnikami praktyk, bezpośrednie indywidualne kontakty między uczestnikami praktyk a firmami realizującymi praktyki.

Rekomendacje

Rekomendacja do wniosku nr 2.

- 2.3 Aby uniknąć podobnych sytuacji w kolejnych projektach należy dokonać dokładnej analizy zagrożeń oraz ryzyka. Należy zwrócić uwagę na ograniczenia uczestników projektu i uwzględnić je w harmonogramie realizacji projektu.
- 2.4 W przypadku realizacji kolejnego projektu o podobnym zakresie należy rozważyć możliwość organizacji praktyk tylko w firmach zagranicznych bądź wprowadzenie kryteriów kwalifikacyjnych dla uczestników.

Projekt jest współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

---

„Dydaktyka bliska gospodarce. Praktyki dla nauczycieli przedmiotów zawodowych oraz instruktorów praktycznej nauki zawodu”

11. ZAŁĄCZNIKI

- 1. Załącznik nr 1 - ANKIETA WSTĘPNA NAUCZYCIELI PRZEDMIOTÓW ZAWODOWYCH I INSTRUKTORÓW PRAKTYCZNEJ NAUKI ZAWODU**
- 2. Załącznik nr 2 - ANKIETA EWALUACYJNA uczestnika projektu ”Dydaktyka bliska gospodarce. Praktyki zawodowe dla nauczycieli przedmiotów zawodowych i instruktorów praktycznej nauki zawodu”**

Projekt jest współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

„Dydaktyka bliska gospodarce. Praktyki dla nauczycieli przedmiotów zawodowych oraz instruktorów praktycznej nauki zawodu”

ANKIETA WSTĘPNA NAUCZYCIELI PRZEDMIOTÓW ZAWODOWYCH I INSTRUKTORÓW PRAKTYCZNEJ NAUKI ZAWODU

1. Płeć   kobieta   mężczyzna

2. Specjalizacja w zakresie przedmiotów zawodowych:

.....

3. Jak ocenia Pan/Pani swoje kompetencje informatyczne?

na ocenę 6

na ocenę 3

na ocenę 5

na ocenę 2

na ocenę 4

na ocenę 1

4. Jak ocenia Pan/Pani swoją wiedzę i kompetencje w zakresie aktualnych potrzeb przedsiębiorstw, zatrudniających Pani/Pana absolwentów?

na ocenę 6

na ocenę 3

na ocenę 5

na ocenę 2

na ocenę 4

na ocenę 1

5. Jak ocenia Pan/Pani swoją wiedzę i kompetencje w zakresie organizacji przedsiębiorstwa gastronomicznego/hotelarskiego/produkcyjnego /budowlanego i zarządzania nim?

na ocenę 6

na ocenę 3

na ocenę 5

na ocenę 2

na ocenę 4

na ocenę 1

6. Jakie są najważniejsze kompetencje nauczyciela w Pani/Pana specjalizacji zawodowej?(Proszę wymienić co najmniej dwie)

1. ....

2. ....

6. Jakie są najważniejsze kompetencje nauczyciela w Pani/Pana specjalizacji zawodowej według doświadczeń?
(Proszę wymienić co najmniej dwie)

1. ....

2. ....

7. Jakie są najważniejsze oczekiwania pracodawców wobec absolwentów w Pani/Pana specjalizacji zawodowej? (Proszę wymienić co najmniej dwie)

1. ....

2. ....

Projekt jest współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

„Dydaktyka bliska gospodarce. Praktyki dla nauczycieli przedmiotów zawodowych oraz instruktorów praktycznej nauki zawodu”

ANKIETA EWALUACYJNA uczestnika projektu ”Dydaktyka bliska gospodarce. Praktyki zawodowe dla nauczycieli przedmiotów zawodowych i instruktorów praktycznej nauki zawodu”

Płeć   kobieta   mężczyzna

2. Specjalizacja w zakresie przedmiotów zawodowych:

hotelarstwo i gastronomia   przedmioty techniczne

2. Praktykę realizowałem/realizowałam w firmach:

polskich   niemieckich   polskich i niemieckich

3. Firmy w których przebywałem miały charakter innowacyjny:

zdecydowanie tak   raczej tak   raczej nie   zdecydowanie nie   trudno mi powiedzieć

4. Udział w projekcie pozwolił mi pozyskać nowe praktyczne kompetencje:

zdecydowanie tak   raczej tak   raczej nie   zdecydowanie nie   trudno mi powiedzieć

5. Pozyskałem wiedzę, użyteczną w pracy zawodowej:

zdecydowanie tak   raczej tak   raczej nie   zdecydowanie nie   trudno mi powiedzieć

6. Swoją wiedzę i kompetencje informatyczne aktualnie oceniam na:

☐ na ocenę 6	☐ na ocenę 3
☐ na ocenę 5	☐ na ocenę 2
☐ na ocenę 4	☐ na ocenę 1

7. Swoją wiedzę i kompetencje w zakresie organizacji przedsiębiorstwa gastronomicznego/hotelarskiego/produkcyjnego /budowlanego aktualnie oceniam na:

☐ na ocenę 6	☐ na ocenę 3
☐ na ocenę 5	☐ na ocenę 2
☐ na ocenę 4	☐ na ocenę 1

8. Nawiązałem/am kontakt z nowymi instytucjami i podmiotami gospodarczymi:

zdecydowanie tak   raczej tak   raczej nie   zdecydowanie nie   trudno mi powiedzieć

9. Poznałem/am aktualne oczekiwania pracodawców wobec absolwentów mojej specjalizacji:

zdecydowanie tak   raczej tak   raczej nie   zdecydowanie nie   trudno mi powiedzieć

10. Pozyskana wiedza i kompetencje wpłyną na podniesienie jakości realizowanych przeze mnie zajęć:

zdecydowanie tak   raczej tak   raczej nie   zdecydowanie nie   trudno mi powiedzieć